

Produktionskoncept Smågris - piloterne er i gang

Opstart: Pilotbesætningerne i konceptet er nu alle opstartet med to besøg, hvor ejer, ansatte, rådgiver og dyrlæge har deltaget.

Konklusion

- Piloterne finder ingen quickfix, men bruger en række specifikke tiltag for at opnå succes med forbedret foderforbrug, tilvækst, dødelighed og mindre medicinsk zink i foderet.

Af Joachim Glerup Andersen, seniorkonsulent, joga@seges.dk

De seneste fem år har der været en række aktiviteter i Produktionskoncept Slagtegris og aktuelt opnås 26 kr. ekstra pr. gris hos de deltagende besætninger. Den succes forsøges nu videreført i smågriseproduktionen. De første seks pilotbesætninger startede i sommer, og resultaterne ser lovende ud. Effektiviteten i tredje kvartal var allerede ved at ændre sig, og vi venter nu spændt på fjerde kvartal.

Målet i besætningerne er at sikre en problemfri overgang til zinkfri produktion og samtidig at øge indtjenin-

gen. Besætningerne besøges af rådgiver og dyrlæge ved to startbesøg, og deltagerne modtager derefter hyppig opfølgning.

Der er ikke et quickfix

Optimering af pasningen er hårdt arbejde. Det er desværre ikke sådan, at vi blot kan anbefale ét tiltag, og så kan grisene fodres uden medicinsk zink. I stedet skal alle detaljerne i de ca. 100 punkter tjekkes igennem. Du kan finde alle 100 tjekpunkter på svineproduktion.dk på temasiden 'Produktionskoncept Smågris'. Tiltagene tjekkes grundigt igennem, og derefter udvælges de områ-

Startbesøg i stalden. Fra venstre: Joachim Glerup Andersen projektleder, Peter Jakobsen griserådgiver, Esben Dollerup smågrise producent.

der, hvor der gøres en ekstra indsats. På temasiden er punkterne opdelt efter tiltag i farestald, tiltag under klargøring af smågrise-stalden, fodring af smågrise osv. Se et udsnit i faktaboks.

Øget motivation i hverdagen

Motivationen øges ved, at besætningerne løbende får beregnet, hvor tæt de er på egen målsætning, som kan ses i tabellen. Men motivationen kan også øges ved, at ejer og ansatte får en mere aktiv opfølgning. På den måde bliver man ikke efterladt alene i stalden med opgaven – at få alle de nye ideer til at virke. I stedet er rådgiver og dyrlæge ofte med i styring af produktionen og kan bidrage med viden, når der er brug for den. Hvis eksempelvis der er udfordringer med, at staldene er for kolde, så kan rådgiver hjælpe med at se fejlen og derefter finde en løsning. En af de nye metoder er overvågningsudstyr, som deler fotos og temperaturmålinger fra staldene. Det giver flere chancer for at fange fejl, f.eks. i fodringen, eller hvis temperaturen under

overdækningen ikke passer til grisene. Endelig bruger besætningerne en elektroniske logbog, hvor de noterer grisenes tilvækst de første 14 dage efter fravænnning og samtidig holder styr på, hvornår de forskellige tiltag blev sat i gang. Således får hver besætning løbende udviklet præcise metoder til, hvordan deres grise kan komme godt i gang.

Udbredelse i mange besætninger

I løbet af 2022 forventer vi opstart i yderligere 30 smågrisebesætninger i hele Danmark. I de nye besætninger vil vi også sætte fuld fokus på en forbedring af effektiviteten og overgangen til produktion uden brug af medicinsk zink. I løbet af året bliver der en række besøg i andre besætninger, sådan at man løbende kan følge hinanden og konkurrere i at udvikle sig mest. Besætninger, som ønsker at deltage, kan kontakte projektleder Joachim Glerup Andersen.

Bes.	1	2	3	4	5
Foderforbrug, FEsv	1,78	1,97	1,79	1,69	1,74
Tilvækst, g	379	440	470	483	479
Dødelighed, %	9,0	3,3	3,0	3,6	2,0
Ind vægt, kg	4,9	6,0	5,8	6,8	7,1
Ud vægt, kg	28,1	29,1	33,0	31,2	21,9
Potentiale, kr./gris	29	25	11	6	4

Tabel: Piloterne har meget forskelligt udgangspunkt. Tabellen viser besætningernes effektivitet for opstart i Produktionskoncept Smågris. Nederste linje beregner det økonomiske potentiale, som besætningerne opnår, hvis deres egne målsætninger nås.

Fakta

Udsnit af Tjekliste

Produktionskoncept Smågris:

- Let fordøjelige proteinråvarer i fravænningsfoderet: Fiskemel, kartoffelprotein, vallepulver eller mælk.
- 1,5 pct. syre i fravænningsfoderet.
- Udtørring tjekkes med IR termometer på beton under overdækningen, lige inden grisene indsættes. Ved gulvvarme skal der måles min. 32 grader, ellers er stalden ikke udtørret godt nok.
- Grisene lokkes til at drikke ved at bruge opblødt foder eller elektrolytvand både før og efter fravænning.
- Aktiver grisene ved at tildele foder minimum 4-6 gange dagligt i langtrug, krybbe eller på gulv de første 5 dage efter fravænning.
- Vandventiler tjekkes. De skal yde mindst 0,5 og maksimalt 0,8 liter pr. minut. Drikkekopper skal yde mindst 1,0 liter pr. minut.
- Lyset skal være tændt fra kl. 7 til 22.
- Redskaber og fodtøj i kontakt med grisene skal være rengjort, før der indsættes nye grise, og det må ikke flyttes imellem sektioner. Medicinkasse skal også rengøres, og kanyler er udskiftet før opstart.